

Revisjonsrapport

Rapport		
Rapporttittel Revidert rapport - Tilsyn med oppfølging av avvik etter tilsyn med styring av arbeidsmiljørisiko og tilrettelegging for arbeidstakermedvirkning på Mongstad	Aktivetsnummer 003000205	
Gradering		
☒ Offentlig	☐ Begrenset	☐ Strengt fortrolig
☐ Unntatt offentlighet	☐ Fortrolig	
Involverte		
Hovedgruppe T-L	Oppgaveleder Hilde Nilsen	
Deltakere i revisjonslaget Anne Mette Eide, Sigvart Zachariassen og Hilde Nilsen	Dato 8.4.2019	

1 Innledning

Petroleumstilsynet (Ptil) gjennomførte fra 16. til 18. januar 2019 tilsyn med Equinor sin oppfølging av avvik etter tilsyn med styring av arbeidsmiljørisiko og tilrettelegging for arbeidstakermedvirkning som ble utført ved anlegget på Mongstad fra 13. til 15. juni 2017.

2 Bakgrunn

Ptil skal følge opp at næringen enkeltvis og samlet fremmer et seriøst og trygt arbeidsmiljø, og at det arbeides systematisk med det forebyggende arbeidet innenfor arbeidsmiljørisiko.

3 Mål

Målet med tilsynet var å verifisere Equinor sitt arbeid med å korrigere de identifiserte avvikene etter tilsynet i 2017, jf. vår journalpost 2017/585. Tilsynet i 2017 resulterte i ni avvik, fire forbedringspunkter og tre andre kommentarer.

4 Resultat

4.1 Generelt

Under tilsynet kom det frem at fem av ni avvik fra forrige tilsynsaktivitet ikke var korrigert i henhold til tidsplanene vi mottok etter tilsynet i 2017. Ett avvik var fortsatt under behandling. Equinor Mongstad oppgav mangel på kapasitet på stabs- og fagekspertsiden som begrunnelse for at avvik fra regelverket ikke var korrigert i henhold til egne tidsplaner. Dette er ikke en tilfredsstillende begrunnelse. Det er ledelsen ved Mongstad som har ansvar for å prioritere og stille til rådighet tilstrekkelige ressurser, samt å følge opp at avvikene blir korrigert.

Det hadde blitt utført mye arbeid for å identifisere, kartlegge, vurdere risiko samt iverksatt beskyttelsestiltak for å unngå at personell ble eksponert for benzen i anlegget. Planlegging og

gjennomføring av tiltak var i liten grad utført. Vannreanseanlegget var en betydelig kilde til forurensing av arbeidsatmosfæren og framstod med omfattende behov for modifisering. Vannreanseanlegget vil bli fulgt opp som en egen sak.

Forholdene som var påpekt i male- og sandblåsehull, prefabrikasjonsverkstedet for isolering og prefabrikasjonshallen fremstod som tilfredsstillende korrigert. Vårt inntrykk var at det hadde vært god brukerinvolvering og engasjement i utbedring av forholdene. Det gjenstod imidlertid arbeid med å verifisere de gjennomførte tiltakene for å sikre at de hadde den ønskede effekten.

Tilsynet har identifisert et nytt avvik:

- Manglende prioritering og ledelsesoppfølging av avvik fra regelverket innen arbeidsmiljøområdet.

4.2 Oppfølging av avvik fra tilsyn i 2017

Følgende avvik har vi funnet at var håndtert i tråd med deres tilbakemeldinger:

- 5.1.1 Arbeidsmiljøutvalg
- 5.1.8 Male og sansblåser hall
- 5.1.9 Prefabrikasjonsverkstedet - isolering

Følgende avvik var fortsatt under behandling på tilsynstidspunktet:

- 5.1.3 Avviksbehandling av arbeidsmiljøobservasjoner

Følgende avvik har vi funnet at ikke var håndtert i tråd med deres tilbakemeldinger:

- 5.1.2 Formidling av arbeidsmiljødata til verneombud
- 5.1.4 Krav til områdestøy
- 5.1.5 Iverksatte støytiltak
- 5.1.6 Støyeksponeringsmålinger
- 5.1.7 Benzeneksponering

4.2.1 Avvik fra tilsyn i 2017 som ikke er håndtert i henhold til oversendte tidsplaner og begrunnelse for at de opprettholdes

Nummereringen av avvikene er i samsvar med rapporten etter tilsynet i 2017, og avvikene med begrunnelse er lagt inn i sin helhet i kursiv. Under hvert punkt er det lagt inn en begrunnelse for at avvikene opprettholdes.

5.1.2 Formidling av arbeidsmiljødata til verneombud

Avvik:

Verneombud (VO) hos Statoil, og VO hos Statoils leverandører ble ikke systematisk gjort kjent med resultater etter gjennomførte arbeidsmiljø- og risikokartlegginger utført av Statoil på Mongstad. VO hos Statoil og VO hos Statoils leverandører på Mongstad mottok ikke systematisk opplysninger om eventuelle avvik, feil og mangler som var avdekket gjennom slik kartlegging innenfor verneombudets eget verneområde.

Begrunnelse:

- *I Statoils kravdokument WR2362 «Ledelse og VO – roller oppgaver og ansvar i involvering» jf pkt 5.1 fremkom følgende: «Verneombudet skal innenfor eget verneområde - se til at resultater og tiltak fra arbeidsmiljøkartlegginger, og andre identifiserte utfordringer innen fysiske og organisatorisk/psykososialt arbeidsmiljø følges opp.» For oss er det vanskelig å se hvordan Statoils VO på Mongstad settes i stand til å kunne utøve dette ansvaret. Vi kunne ikke se at Statoil på en systematisk måte gjorde alle aktuelle VO kjent med foretatte arbeidsmiljøkartlegginger og yrkeshygieniske målinger som fant sted innenfor verneombudets verneområde. Slik informasjon skal etter regelverket gjøres kjent for VO. Aktuelle VO ble ikke systematisk gjort kjent med avvik, feil og mangler som ble registrert i denne sammenheng og heller ikke systematisk gjort kjent med iverksatte tiltak for å korrigere slike observasjoner. VO har et særskilt ansvar for å etterspørre slik informasjon og det påhviler arbeidsgiver og operatørselskapet et ansvar for å stille slik informasjon til rådighet for verneombudet. Vi fikk opplysninger om at arbeidstakere ble involvert ved gjennomføring av WEHRA og ergonomiske risikovurderinger. Men disse arbeidstakerne var nødvendigvis ikke selv VO og hadde ikke noe ansvar for å sikre at VO for det geografiske området som ble kartlagt ble gjort kjent med eventuelle funn fra kartleggingen.*
- *Det fremkom opplysninger om at VO hos Statoils leverandører som jobbet i ulike deler av anleggene på Mongstad i mindre grad enn Statoils egne VO ble gjort kjent med slike kartlegginger utført av Statoil. Det fremkom ikke opplysninger om at Statoil på en systematisk måte gjorde sine arbeidsmiljøkartleggingsrapporter og risikovurderinger tilgjengelig for aktuelle leverandører gjennom selskapets representanter (SRer). Det er således uklart for oss hvordan leverandørenes VO skal kunne gjøre seg kjent med aktuelle arbeidsmiljøfunn innen eget verneområde.*
- *Statoil opplyste om at informasjon om spesielle risikoforhold i anlegget ble lagt ut på «team site» og dermed også var tilgjengelige for Statoils leverandører. Vi fikk inntrykk av at dette ofte var mer generell type informasjon knyttet til spesifikke risikoer som en ønsket å gjøre kjent for alle. Basert på de opplysningene vi mottok anser vi ikke denne informasjonen å kunne erstatte formidling av de enkelte kartleggingsrapportene med tilhørende oppfølgingstiltak etter disse.*

Krav:

Arbeidsmiljøloven § 6-2 (5)

Rammeforskriftens § 8 om arbeidsgivers plikter ovenfor andre enn egne arbeidstakere

Teknisk og operasjonell forskrift § 53 om informasjon om risiko ved utføring av arbeidet

Begrunnelse for opprettholdelse av avviket:

Avviket var ikke lukket i henhold til tidsfristen som Equinor Mongstad forpliktet seg til overfor Petroleumstilsynet. Vi fikk opplyst at Equinor sine verneombud hadde fått opplæring i WERisk, men det var ikke sikret at dette inngikk som en del av verneombudsopplæringen. Leverandørenes verneombud og deres bedriftshelsetjeneste hadde ikke fått en slik opplæring. WERisk var heller ikke tilgjengelig for verneombudene til entreprenører eller deres bedriftshelsetjeneste.

Systematikken i informasjon etter kartlegginger til entreprenører/leverandører var også på agenda etter tilsynet med Equinor Mongstad, del 2 - selskapets oppfølging av arbeidsmiljø for ISO-fagene, som ble utført i perioden 23.5.2018 til 25.5.2018. Vi referer til selskapet sitt svar på pålegget etter tilsynet datert 11.1.19 og til punkt 9 i tiltaksplanen.

5.1.4 Krav til områdestøy

Avvik:

Det kunne ikke vises til at det var satt krav til støy i de enkelte områdene på Mongstad ut fra planlagt bemanning og de funksjonene som skal ivaretas i de enkelte områdene.

Begrunnelse:

- Statoil kunne ikke vise til en oversikt som spesifikt viste hvilke maksimale områdestøynivåer som var tillatt i de enkelte deler av anleggene på Mongstad. Dette er en praksis som avviker fra regelverkets krav om at det skal etableres områdestøykrav ut fra planlagt bemanning og de funksjoner som skal ivaretas. Dette kravet til etablering av områdestøygrenser gjelder ved design av anlegg og for senere drift av anlegget for å bidra til at personell ikke blir utsatt for hørselskadelig støyeksponering, samt sikre gode kommunikasjonsforhold og nødvendig restitusjon og hvile.
- I Statoils kravdokument TR0926 «Arbeidsmiljø» pkt 4.5.3 stilles følgende krav: «Områdekrav til støy skal etableres for alle arbeidsområder i henhold til grenseverdiene i tabell 3, for å møte støyeksponeringsgrensene.» I kapittel 2 i GL0169 «Støytiltak i drift» står følgende: «Å innfri kravene til områdestøy i TR0926 er en måte å oppfylle de overordnede kravene til støyeksponering.» Statoil kunne ikke vise til at spesifikke områdestøykrav var etablert for de ulike rom/områder på Mongstad anlegget. Vi er ikke kjent med at det foreligger noe unntak (dispensasjon) fra dette kravet om å opprette slike områdestøykrav. Statoil kunne heller ikke vise til gjennomførte 8 timers støyeksponeringsmålinger for ulike arbeidstakergrupper, for å verifisere at arbeidstakerne på Mongstad ikke blir utsatt for hørselskadelig støyeksponering.
- Et støykontrollregime hvor støymålinger vurderes opp mot spesifikke realistiske områdestøygrenser, som anses mulige å oppnå uten urimelige kostnader, vil gi klare føringer for å vurdere og iverksette tekniske støytiltak ved støykilden, i tråd med regelverkets tiltakshierarki og Statoils egne krav til prioritering av støytiltak, jf GL 0169 kapittel 2, dersom områdestøykravene ikke møtes.
- Som eksempel kunne det ikke vises til hvilke rom på Mongstad anleggene som var klassifisert som «ubemannede maskinrom» med en maksimal tillatt støygrense på 110 dB(A) i henhold til tabell 3. NORSOK S-002 pkt 5.5.1 stiller helt spesifikke krav for å kunne klassifisere et rom som et «ubemannet maskinrom». I TR0926 kap 4.5.3, jf tabell 3, oppgis det at rom der opphold kun er knyttet til korte inspeksjoner (mindre enn fem minutter) kan ha områdekrav = 110 dB(A). Dette vil ikke være et tilstrekkelig kriterium for å kunne klassifisere et rom som «ubemannet maskinrom» i henhold til NORSOK S-002 og vil heller ikke tilfredsstille det som fremkommer av veiledningen til teknisk operasjonell forskrift § 25 om støy og akustikk for arbeid og opphold i områder med maksimalverdier av støy over 95 dB(A).
- I TR0926 tabell 3 er grenseverdien 85 dB(A) anbefalt benyttet for generelle prosess- og hjelpesystemsområder på Mongstad. En områdestøygrense på 90 dB(A), jf tabell 3 merknad (***) , kan i generelle prosess- og hjelpesystemområder benyttes der det ikke er mulig å nå 85 dB(A) kravet, uten urimelige kostnader og ulempe, og under forutsetningen at grenseverdiene til daglig støyeksponering blir overholdt. Det er for oss uklart hvor i prosess- og hjelpesystemområder på Mongstad, et støynivå på 90 dB(A) vil tillates, da Statoil ikke har kunnet vise oss støykartleggingsdata som viser at regelverkets krav til daglig støyeksponering blir overholdt av ulike arbeidstakergrupper som arbeider i slike områder.

Krav:

Rammeforskriftens §11 om prinsipper for risikoreduksjon
 Styringsforskriften § 8 om interne krav
 Teknisk og operasjonell forskrift § 25 om støy og akustikk

Begrunnelse for opprettholdelse av avviket:

Avviket var ikke korrigert i henhold til tidsfristen som Equinor Mongstad forpliktet seg til overfor Ptil. Det var ikke etablert krav til områdestøy.

5.1.5 Iverksatte støytiltak**Avvik:**

Det kunne ikke dokumenteres at Statoil hadde iverksatt støyreduksjonstiltak i tråd med regelverkets tiltakshierarki.

Begrunnelse:

Vi registrerte at Statoil hadde gjennomført en rekke støymålinger på Mongstad. Vi fikk opplyst at støymålingene hadde vært benyttet til å oppdatere støykart, og kontrollere støyskiltingen med opplysningene om maksimal oppholdstid i området i kombinasjon med bruk av enkelt eller dobbelt hørselvern. Statoil kunne ikke fremlegge dokumentasjon på at det ved støykartlegging ble foretatt noen systematisk vurdering av muligheten for å iverksette tekniske (primær) tiltak for å redusere eller avskjerme støy ved kilden for støyen i henhold til regelverkets tiltakshierarki. Regelverket krever at kollektive vernetiltak skal prioriteres fremfor personlige vernetiltak. Et støykontrollregime hvor områdestøymålinger blir vurdert opp mot realistiske områdestøygrenser, som anses mulige å oppnå uten urimelige kostnader, vil gi klare føringer for å iverksette mulige tekniske støytiltak ved støykilden i tråd med regelverkets tiltakshierarki, dersom områdestøygrensene ikke møtes. Statoils fremgangsmåte for støykontroll avvek fra krav i Statoils egen retningslinje GL0169 «Støykontroll i drift» jf kapittel 2, hvor hierarkiet for prioritering av tiltak omtales og også fra krav i retningslinjens kapittel 6 om teknisk støykontroll.

Statoils praksis med etablering av støykart som gjøres kjent for arbeidstakere på anlegget, og støyskilting i enkeltområder med opplysninger om maksimal oppholdstid og bruk av enkelt eller dobbelt hørselvern i et enkelt område, er gode tiltak. Disse tiltakene må imidlertid ses i sammenheng med kravet om først å vurdere og iverksette tekniske primærtiltak, særlig i områder som bidrar vesentlig til arbeidstakernes samlede støyeksponering. Støyskilting vil sikre at arbeidstakere ikke utsettes for hørselskadelig støy under opphold i det enkelte rom/området, dersom arbeidstaker følger anvisningene på støyskiltet. Et slikt støykontrollregime forutsetter imidlertid at arbeidstakerne ikke utsettes for hørselskadelig støy i andre deler av skiftet, eksempelvis som følge av egenprodusert støy. Etterlevelse og effekt av sekundære (administrative) og tertiære støybarrierer (hørselvern) er imidlertid vanskelig å verifisere i praksis. Det vil i praksis være vanskelig for Statoil å påse at følgende krav (sitat) i Statoils veiledning GL0169, jf kapittel 3 blir etterlevd i praksis: «Dersom maksimal oppholdstid (iht retningslinjens figur 1) for en ansatt er brukt opp en dag, skal vedkommende kun arbeide i områder som ikke er definert som støysoner (dvs områder med lavere støynivå enn 80 dB(A) resten av arbeidsdagen).»

Krav:

Rammeforskriftens § 11 om prinsipper for risikoreduksjon
 Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 10-1, jf bokstav a) og b).
 Arbeidsplassforskriften § 2-16 om støy og vibrasjoner

*Forskrift om utførelse av arbeid § 14-5 om tiltak mot støy
Forskrift om utførelse av arbeid § 14-10 om krav til bruk av hørselvern
Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning §15-1 om gjennomgående krav om bruk av personlig verneutstyr*

Begrunnelse for opprettholdelse av avviket:

Avviket var ikke korrigert i henhold til tidsfristen som Equinor Mongstad forpliktet seg til overfor Ptil etter forrige tilsyn.

Vi kunne ikke registrere noen endringer på dette området fordi grunnlaget for tiltaksvurdering ikke var etablert, jf. avvik 5.1.4 og 5.1.6.

5.1.6 Støyeksponeringsmålinger

Avvik:

Statoil kunne ikke fremlegge dokumentasjon som viste hvilken ekvivalent støyeksponering ulike arbeidstakergrupper blir utsatt for på Mongstad over et arbeidsskift. Det forelå således ikke dokumentasjon for at regelverkets grenseverdier for støyeksponering ble overholdt.

Begrunnelse:

- *På forespørsel om å få se materiale og opplysninger nødvendig for å sikre samsvar med regelverkets krav til støyeksponering for Statoil sine arbeidstakere på Mongstad fikk vi overlevert et deldokument datert 7.10.2000 tilhørende en gjennomført avdelingsvis helse- og arbeidsmiljøundersøkelse (AHA) for ulike personellgrupper tilhørende ytre anlegg. Denne delrapporten viste at enkelte arbeidstakere tilhørende ytre anlegg på Mongstad hadde en støyeksponering som oversteg grensen på gjennomsnittlig 85 dB(A) over et 8 timers arbeidsskift. Det kunne ikke under tilsynet fremskaffes nyere måleresultater som var representative for den støydosen ulike arbeidstakergrupper i dag utsettes for på Mongstad anlegget.*

Krav:

*Rammeforskriften § 23 om generelle krav til materiale og opplysninger, første ledd
Teknisk og operasjonell forskrift § 25 om støy og akustikk
Forskrift om tiltaks- og grenseverdier, §2-1 om tiltaksverdier for støy og § 2-2 om grenseverdier for støy
Forskrift om utførelse av arbeid § 14-1 om risikovurdering av helsefare ved støy og mekaniske vibrasjoner*

Begrunnelse for opprettholdelse av avviket:

Det var utført områdestøymålinger og intervju av personell som grunnlag for beregning av støyeksponering. Det gjenstod arbeid med å tolke resultatene. Det var ikke utført støydosimetri. Målingen indikerer at eksisterende støykart trenger oppdatering. Dagens støykart som brukes i jobbplanlegging kan undervurdere støyeksponeringen.

5.1.7 Benzeneksponering

Avvik:

Det kunne ikke vises til en systematisk og helhetlig tilnærming som, på en tilstrekkelig måte, kunne dokumentere og forebygge alvorlige helseeffekter på personer som arbeidet i områder hvor benzeneksponering kunne forekomme.

Begrunnelse:

- *Statoils interne og rådgivende dokument «benzeneksponering – risikovurdering og kontroll» refererte til Norsk olje og gass sin anbefalte retningslinje nummer 131 for identifisering, vurdering, kontroll og oppfølging av benzeneksponering. Dette var hjemlet i TR0926 «Working environment». I intervju og ved gjennomgang av dokumentasjon kunne vi ikke se at disse dokumentene var i bruk på Mongstad.*
- *Mongstad hadde en oversikt over områder hvor benzeneksponering kunne forekomme i anlegget og hvilke personellgrupper som kunne bli eksponert. Det var derimot gjennomført få yrkeshygieniske målinger som kunne dokumentere eksponeringsnivået på gruppenivå eller for de enkelte arbeidsoppgaver.*
- *Mongstad hadde både planlagt og iverksatt enkelte tiltak for å redusere benzeneksponering på anlegget, f.eks. modifikasjon av prøvepunkter med risiko for benzeneksponering. Tiltakene var derimot i liten grad basert på eksponeringsmålinger hverken før eller etter implementering av tiltak.*
- *WEHRA rapport fra 2012 for renseanlegget pekte på flere arbeidsoperasjoner kategorisert med risiko som både var «uakseptabel» og «høy og uakseptabel». Dette hadde blitt presentert i AMU ved flere anledninger hvor det kom fram at spesifikke operasjoner som f.eks. «skimming» kunne ha eksponeringsverdier over regelverkskrav i en tidsbegrenset periode. Stikkprøver av benzen utført 25.2.2014 ved inspeksjon av IAF'ene i renseanlegget viste at åpning av lukene kunne gi et vesentlig bidrag til benzeneksponering for utførende operatører. Det var uklart for tilsynslaget hvilke tiltak som var planlagt å iverksettes for å redusere benzeneksponeringen i renseanlegget.*
- *Under tilsynet kom det frem at åndedrettsvern ble brukt dersom gassmåler eller VOC måler gav alarm eller det oppsto sjenerende lukt i anlegget. For å ivareta et fullt forsvarlig arbeidsmiljø, skal eksponeringspotensialet være kartlagt i forkant av en arbeidsoperasjon. På den måten unngås det at personell er ubeskyttet i perioden inntil gassmåler eller VOC-alarmen går, eller lukten er for sjenerende slik at man tar på seg åndedrettsvern.*
- *Under verifikasjon på kai 2 for bensinlasting ble det registrert sumpkar uten tildekking. Åpne sumpkar bidrar til økt kjemisk eksponeringsfare for ansatte på kaiområdet.*

Krav:

Rammeforskriftens § 11 om prinsipper for risikoreduksjon

Styringsforskriften § 18 om analyser av arbeidsmiljøet

Teknisk og operasjonell forskrift § 20 om kjemikalier og kjemisk påvirkning og § 48 om fysisk og kjemisk arbeidsmiljø

Forskrift om utførelse av arbeid § 3-2 om måling av forurensing i arbeidsatmosfæren som grunnlag for risikovurdering

Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning §15-1 om gjennomgående krav om bruk av personlig verneutstyr

Begrunnelse for opprettholdelse av avviket:

Equinor Mongstad hadde i stor grad etablerte systemer og praksis for løpende oppfølging av benzeneksponering og beskyttelse med personlig verneutstyr. Grunnlaget for at avviket likevel opprettholdes er mangelfull planlegging og utførelse av tekniske tiltak som kan redusere eksponeringen.

- *Vannrenseanlegget framstod i all hovedsak som et åpent anlegg og en betydelig kilde til avdamping av VOC og benzen. Anlegget bar preg av å være gammelt og nedslitt og med et stort og løpende vedlikeholdsbehov. Det var et anlegg som teknisk ikke er på høyde med dagens industristandard. På tidspunktet for tilsynsaktiviteten var det under*

planlegging og gjennomføring av arbeid som omfattet 10-15 personer til ulike vedlikeholdsoppdrag i vannrenseanlegget. Dette indikerer at mange ansatte kan bli eksponert.

- Forsøk på lukking av vannrenseanlegget hadde en i liten grad lyktes med. Det var ikke dokumentert effekt av tiltak som var gjennomført, men på grunnlag av informasjon som framkom i intervjuer og observasjoner i felt, var effekten trolig begrenset. Utover beslutning om å bytte fra manuell til automatisk skimming samt å bytte ut JAF'ene til DAF'er for å redusere eksponering og slippe manuell operasjon, var det ikke forpliktende planer om utbedring av anlegget.
- I ytre anlegg var det flere åpne prøvetakingspunkter som ikke var ferdig kartlagt og prioritert med hensyn på utbedring. Det gjensto også arbeid på dette området i prosessanlegget.
- Det var søkt om unntak fra myndighetskrav på kreftfremkallende kjemikalier som ikke ble håndtert i lukket system med frist til 2022. Dette gjaldt både vannrenseanlegget og prøvetakingspunkter. Dato for registrering av unntakssøknadene var etter varsling av tilsynsaktivitet. Søknadene var ikke ferdigbehandlet, jf. avvik 5.1.3.
- Sumpkarene på kai 2 og kai 3 var ikke lukket. På kai 2 ble det i nærheten av sumpkaret utført enkle punktmålinger som indikerte benzenkonsentrasjoner på nivå med grenseverdi. På kai tre var det åpen drenering av lastearmer til kaiplaten og videre til åpen sump. Dette øker potensialet for benzeneksponering betydelig.

4.2.2 Avvik fra tilsyn i 2017 som fortsatt var under behandling på tilsynstidspunktet

5.1.3 Avviksbehandling av arbeidsmiljøobservasjoner

Avvik:

Statoil kunne ikke fremvise en samlet oversikt over status for arbeidsmiljøavvik knyttet til egen virksomhet ved Mongstad anlegget. Avvik fra interne Statoil krav og krav i regelverket ble ikke underlagt avviks- og unntaksbehandling i tråd med regelverkets krav. Ovennevnte forhold bidro til at forhold som var klassifisert med høy og uakseptabel risiko av Statoil ikke fikk nødvendig oppmerksomhet og dermed ikke ble korrigert så raskt som mulig.

Begrunnelse:

- *Statoil hadde gjennomført en rekke arbeidsmiljø- og helse risikovurderinger (WEHRA) av ulike arbeidsoperasjoner på Mongstad anlegget. Videre var det gjennomført kartlegging av blant annet belyningsforhold, støymålinger og ergonomiske forhold. Det fremkom ikke klart fra disse rapportene, eller tilhørende synergiltak, hvorvidt kartlagte risikoforhold representerte avvik fra regelverkets krav eller fra Statoils interne krav.*
- *Statoil kunne ikke fremlegge en oversikt over arbeidsmiljøavvik i egen virksomhet.*
- *Avvik fra Statoils styrende krav og regelverkskrav på arbeidsmiljøområdet ble ikke synliggjort for linjeledelsen, og avvik ble ikke gjenstand for avviksbehandling. Dette bidrar til at risikoeier får et dårligere beslutningsunderlag når prioritering av risikoreducerende tiltak skal foretas.*
- *Forhold som representerte avvik fra interne krav eller regelverkskrav til arbeidsmiljø, avdekket gjennom arbeidsmiljøkartlegginger, ble heller ikke gjort kjent for aktuelle verneombud. Verneombudet skal gjøres kjent med slike avvik innenfor eget verneområde.*

- *Følgende fremgår av GL 0387 WEHRA- Working Environment Health Risk Assessment kapittel 6.4. «When deviations from governing documentation are identified, these must be handled and corrected. If this is not feasible within reasonable time, compensating actions to control risk must be implemented. Temporary or permanent application for dispensation should be handled according to MS306- Manage Dispensations.» Vi kunne ikke se at dette kravet hadde blitt tilstrekkelig fulgt opp av Statoil. Vi vil videre bemerke at regelverket krever at nødvendige kompenserende tiltak iverksettes straks for å opprettholde et forsvarlig helse-, miljø- og sikkerhetsnivå, når avvik identifiseres, og ikke «innen rimelig tid» slik Statoils retningslinje beskriver.*
- *Som følge av våre rapporter etter tilsyn med oppfølging av arbeidsmiljøforhold på Tjeldbergodden datert 10.6.2016, og på Sture og Kollsnes anleggene datert 17.1.2017, ble vi under tilsynet fortalt at Statoil Mongstad fra 1.5.2017 hadde etablert en ny praksis med å registrere identifiserte avvik fra interne Statoil krav i verktøyet WERisk. Hvorvidt identifiserte avvik fra interne Statoils krav også representerte avvik fra regelverkets krav ble så langt ikke systematisk vurdert og rapportert i WERisk. Vi fikk forståelsen av at helse- og arbeidsmiljøenheten ved Mongstad så behov for at det i verktøyet WERisk ble opprettet en funksjon slik at det var mulig å differensiere mellom interne Statoil avvik og myndighetsavvik.*
- *Vi ble fortalt at det for tiden ikke var noen søkefunksjon i WERisk, eller i andre benyttede oppfølgingsverktøy for tiltaksoppfølging, som gjorde det enkelt å fremskaffe en representativ samlet oversikt over interne avvik eller regelverksavvik knyttet til Mongstad anlegget.*
- *Den ansvarlige og operatøren skal i henhold til regelverket kunne fremskaffe en slik oversikt for egen virksomhet. Vi registrerte i den sammenheng at eldre saker tilbake til 2015 som i WERisk var klassifisert med orange farge (risikoen er høy) eller med rød farge (risikoen er uakseptabel) fortsatt stod åpne. Dette vil typisk representere forhold som avviker fra Statoils interne- eller regelverkets krav. På grunn av, manglende synliggjøring av slike avvik, hadde disse blitt stående ukorrigert. Dersom risikoeier hadde visst at dette dreide seg om avvik så hadde nok tiltakene for å korrigere forholdene blitt gitt høyere prioritet.*
- *Det kunne ikke vises til at det forelå konkrete planer om å gjennomgå åpne Synergiltak knyttet til tidligere identifiserte observasjoner etter risiko- og arbeidsmiljøkartlegginger og med tanke på å vurdere om disse observasjonene representerte avvik fra interne- eller myndighetskrav. Det ble uttrykt at en ikke så behov for dette da Statoils interne krav til langtidspan for styring av helse- arbeidsmiljørisiko for større geografiske områder, organisatoriske enheter og stillingsgrupper minimum hvert 5 år ville sikre at aktuelle forhold på ny ble kartlagt, jf kap 3 i WR2506 «Styring av helse og arbeidsmiljø». Vi finner dette å være en noe passiv tilnærming.*

Krav:

Styringsforskriften § 22 om avviksbehandling

Begrunnelse for videre oppfølging:

Equinor Mongstad hadde begynt en prosess med å vurdere avvik fra regelverket og interne krav, men det gjenstod endel arbeid. I følge tilbakemeldingen fra selskapet skulle arbeidet ferdigstilles innen utgangen av mars 2019. Det var registrert to avvik fra regelverket innenfor arbeidsmiljøområdet knyttet til håndtering av kreftfremkallende kjemikalier i lukket system. Disse avvikene hadde blitt registrert i DISP-systemet etter dato for varsel om tilsyn. Avvikene var ikke vurdert og ferdigbehandlet jf. 5.1.7. Gjennomgangen av foreliggende informasjon for å identifisere avvik fra regelverket var ikke ferdigstilt, for eksempel fra WEHRA og WERisk.

5 Observasjoner

Ptils observasjoner deles generelt i to kategorier:

- Avvik: Knyttes til de observasjonene hvor vi mener å påvise brudd på regelverket.
- Forbedringspunkt: Knyttes til observasjoner hvor vi ser mangler, men ikke har nok opplysninger til å kunne påvise brudd på regelverket.

5.1 Avvik

5.1.1 Oppfølging og korrigerende avvik fra regelverket

Avvik:

Manglende prioritering og ledelsesoppfølging av avvik fra regelverket innen arbeidsmiljøområdet.

Begrunnelse:

- Under tilsynet kom det frem at fem av ni avvik fra regelverket fra rapporten etter tilsynet i 2017 ikke var korrigerende i henhold til de forpliktende planer som var oversendt Ptil. Ett avvik var fortsatt under arbeid på tilsynstidspunktet.
- Equinor Mongstad hadde ikke hatt tilstrekkelige ressurser til å håndtere avvik fra regelverket innen arbeidsmiljøområdet. Det framkom i intervju at det var særlig personellkapasitet innenfor teknisk arbeidsmiljø som hadde vært mangelfull.
- Det var uklarerhet med tanke på ansvarsforståelse mellom rådgiverstab og ansvarlig operativ ledelse når det gjaldt oppfølging og korrigerende avvik fra regelverket.
- Ledelsen ved Mongstadanlegget hadde ikke i tilstrekkelig grad prioritert, sørget for ressurser til eller fulgt opp avvik fra regelverket.

Krav:

Styringsforskriften § 6 styring av helse, miljø og sikkerhet, §12 om planlegging og § 14 om bemanning og kompetanse

6 Deltagere fra Petroleumstilsynet

Hilde Nilsen – Arbeidsmiljø (oppgaveleder)

Anne Mette Eide – Arbeidsmiljø

Sigvart Zachariassen – Arbeidsmiljø

7 Dokumenter

Følgende dokumenter ble benyttet under planlegging og gjennomføringen av aktiviteten:

1. Møtereferat AMU strategisamling 18.12.2017
2. Møtereferat AMU 190618
3. Møtereferat AMU 31.10.2017
4. Møtereferat AMU 29.08.2017
5. Møtereferat AMU 21.08.2018
6. Møtereferat AMU 17.04.2018
7. Møtereferat AMU 12.10.2018
8. Møteinnkalling AMU 27.11.2018

9. Eksponeringsmålinger ved pigguttak og rengjøring ved TOR 1 – 2018
10. Kartlegging av VOC og benzen eksponering - Johan Sverdrup Mongstad Terminal
11. Eksponeringsmålinger ved pigguttak og rengjøring ved TOR 1
12. Kartlegging av VOC og benzen eksponering - Johan Sverdrup Mongstad Terminal
13. VOC – Benzen – krav og bruk av personlig verneutstyr
14. GL0169 – støykontroll i drift
15. Støykartlegging ifm tilsyn Mongstad - Prefab - Beerenberg Corp - Stamina Helse rapport

Dokumentasjon mottatt under tilsynet:

16. HAZOP Report – Modifisering av eksisterende råoljeanlegg A-100
17. HAZOP Action Register – Modifisering av eksisterende råoljeanlegg A-100
18. Risikosaker med avvik fordelt på forretningseier Mongstad
19. Unntak til TR0926
20. GL4281 Beste praksis Samhandling ledelse og verneombud i MMP PM
21. Utkast til handlingsplan 2019
22. Dispensation 152093: Høgalarm for H2S i renseanlegget
23. Dispensation 162602: Prøvepunkt: KRM – kjemikalier blir ikke håndtert i lukket system
24. Presentasjoner gitt av Equinor under møtet.

Vedlegg A

Oversikt over møtedeltakelse og intervjuet personell.